

Loppuraportti: Liikkumisen ohjaus Varsinais- Suomessa - hanke

© 2020

Valonia – Varsinais-Suomen kestävän kehityksen ja energia-asioiden palvelukeskus
PL 273 (Ratapihankatu 36, 2. krs), 20101 Turku

Toimimme osana Varsinais-Suomen liittoa
Y-tunnus: 0922305-9

SISÄLLYS

HANKKEEN TAVOITE JA TARKOITUS.....	3
TAUSTAA	3
YHTEISTYÖ	3
TOTEUTUS	4
TP 1 VARSINAIS-SUOMEN LIIKKUMISEN OHJAUksen TOIMENPIDESUUNNITELMA	4
TP 2 VIESTINTÄKAMPANJA JA OPPIMATERIAALI UUSISTA LIIKENNESÄÄNNÖISTÄ SEKÄ PYÖRÄILYMYÖNTEISYYDEN LISÄÄMINEN ..	5
VIESTINTÄKAMPANJA PYÖRÄILYN EDISTÄMISEEN	6
KESTÄVÄÄ MENO! VIISASTA LIIKKUMISTA LUOKASSA JA ULKOILMASSA – YMPÄRISTÖKASVATUSMATERIAALI.....	7
TP 3 SEUDULLISEN LIIKENNEPORTAALIN TOTEUTUKSEN EDESAUTTAMINEN	8
VAIKUTTAVUUS JA MITTARIT	9
VIESTINNÄN TOTEUTUMINEN JA SEURANTA.....	10

Erilliset liitteet

Liite 1. Varsinais-Suomen liikkumisen ohjauksen toimenpidesuunnitelma

Hankkeen tavoite ja tarkoitus

Pääpaino vuonna 2020 oli kestävän liikkumisen kokonaisvaltaisessa suunnittelussa seudulla. Toiminta tuki Varsinais-Suomen sekä Turun kaupunkiseudun jatkuvaa liikennejärjestelmätyötä, edisti liikkumisen ohjauksen toiminta- ja yhteistyömuotoja Turun kaupunkiseudulla ja maakunnassa sekä tuki vuoden 2020 alussa solmittavia MAL-sopimuksia. Hankkeessa tehtävä liikkumisen ohjauksen kehitys- ja sidosryhmätyö edesauttoi hankkeiden suunnittelua ja yhteistyöverkostojen luomista. Hankeen toimenpiteet toteuttivat maakunnan strategioihin ja ohjelmiin kirjattuja kestävän liikkumisen tavoitteita.

Taustaa

Valonia on tehnyt Varsinais-Suomen liikkumisen ohjauksen toimenpidesuunnitelman vuosille 2012–2015 sekä 2016–2020 osana liikenne- ja viestintäministeriön ja Liikenneviraston rahoittamia liikkumisen ohjauksen hankeohjelmia. Toimenpidesuunnitelman tarve on todettu useissa työryhmissä, kuntaorganisaatioissa ja hankesuunnitteluryhmässä. Liikkumisen ohjaus Varsinais-Suomessa 2020 – hankkeen avulla tätä pitkäjänteistä, määrätietoista ja suunnitelmallista toimintaa pystyttiin jatkamaan. Toimenpidesuunnitelman tekoon osallistui entistä laajempi joukko ja ensimmäistä kertaa se myös käsitellään Varsinais-Suomen maakuntahallituksessa. Varsinais-Suomen liikkumisen ohjauksen toimenpidesuunnitelman avulla saavutetaan alueella laaja yhteinen konsensus liikkumisen ohjauksen toimenpiteiden tärkeydestä.

Kestävän liikkumisen edistäminen on pitkäjänteistä työtä. Tietoa, tavoitteita ja selvityksiä liikkumisen ja liikenteen teemoista on paljon, mutta se ei aina ole maallikolle ymmärrettävää. Valonian roolina kestävän liikkumisen edistäjänä on mm. relevantin tiedon esittäminen ja sen levittäminen ymmärrettävällä tavalla sekä kestävän liikkumisen eri näkökulmien esiin tuominen. Valonian toiminnalla halutaan vaikuttaa sekä kaiken ikäisiin kuntalaisiin että päättäjiin ja virkamiehiin. Keinoja tähän ovat mm. kohderyhmälähtöinen viestintä, erilaiset koulutus-, oppi- ja kampanjamateriaalit, koulutustilaisuudet sekä yhteistyöryhmät.

Yhteistyö

Hankkeessa tehtiin tiivistä yhteistyötä Varsinais-Suomen liiton sisällä liiton maankäytön, erityisesti liikennesuunnittelun, Lounaistiedon ja Valonian kesken sekä Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kanssa. Lisäksi aktiivista yhteistyötä tehtiin myös muiden alueella käynnissä olevien kestävää liikkumista edistävien hankkeiden kanssa, kuten kansainvälisten HEAT, CIVITAS ja CANEMURE -hankkeiden sekä alueellisten Ilmastoystävällisen liikkumisen ratkaisut ja Vihreät matkaketjut -hankkeiden kanssa.

Toteutus

Hanke jakautui kolmeen erilliseen työpakettiin, joista ensimmäisessä keskityttiin pitkän aikavälin toimenpidesuunnitelman rakentamiseen yhdessä yhteistyöverkoston kanssa ja kahdessa muussa konkreettisempiin liikkumisen ohjauksen toimenpiteisiin.

TP 1 Varsinais-Suomen liikkumisen ohjauksen toimenpidesuunnitelma

Tavoitteena oli luoda liikkumisen ohjauksen toimenpidesuunnitelma Varsinais-Suomeen ajalle 2021–2025. Toimenpidesuunnitelma toimii ohjenuorana siihen, miten liikkumisen ohjauksen asioita edistetään seudulla sekä apuna toimenpiteiden rahoituksen hakemiselle myös muista lähteistä.

Pohja työhön saatiin useista vuonna 2020 käynnissä olleista toimenpiteistä:

- Turun kaupunkiseudun MAL - sopimus
- Varsinais-Suomen ja Turun kaupunkiseudun liikennejärjestelmäsuunnitelman päivitystyö
- Valonian ohjelman 2030
- Varsinais-Suomen ilmastotiekartta

Liikennejärjestelmätöön tukena toteutettiin alkuvuodesta 2020 seutukuntakohtaisia työpajoja, lisäksi suunnitelman julkaisun ajankohtana järjestettiin sidosryhmätyöpaja. Työpajojen tuloksia hyödynnettiin toimenpidesuunnitelman laadinnassa. Työpajoihin osallistui yhteensä lähes 200 henkilöä.

Toimenpidesuunnitelmassa on hyödynnetty myös kansainvälisessä Civitas Eccentric -hankkeessa toteutetun, Turun ydinkaupunkiseudun asukkaille suunnatun liikenneympäristökyselyn tuloksia. Kyselyyn vastaajia oli hieman yli 3000. Vuoden 2020 syksyllä toteutettiin myös sähköinen kysely varsinaissuomalaisille kunnille liikkumisen ohjauksen tarpeista. Vastauksia saatiin 35, joista suurin osa oli kuntien toimi- ja luottamushenkilöiltä. Lisäksi Ramboll teki esiselvityksen liikkumisen ohjauksen toimenpiteiden vaikutuksista toimenpidesuunnitelman tueksi. Laajasti ajateltuna toimenpidesuunnitelman toteutukseen on vaikuttaneet noin 4000 varsinaissuomalaisen mielipiteet.

Toimenpidesuunnitelmaa työstettiin yhteistyössä Ilmastoystävällisen liikkumisen ratkaisut -hankkeen kanssa. Ilmastoystävällisen liikkumisen ratkaisut -hankkeen tavoitteena oli julkaista Valonian nettisivuilla työkalu kuntien hyödynnettäväksi. Samanaikaisesti toimenpidesuunnitelmasta tavoiteltiin helpommin lähestyttävää, työkalun omaista pakettia, ei vain raporttia. Lopputuloksena syntyi ratkaisupaletti – työkalu, jossa on hyödynnetty vahvasti Rambollin tekemää esiselvitystä liikkumisen ohjauksen keinojen vaikuttavuudesta ja johon myös toimenpidesuunnitelmassa viitataan.

Toimenpidesuunnitelma menee Varsinais-Suomen maakuntahallituksen hyväksyttäväksi 1.3.2021. Ensimmäistä kertaa toimenpidesuunnitelma saa myös poliittisen mandaatin. Tulevaisuudessa Valonia toimii koordinaattorina toimintasuunnitelman toteutuksessa ja auttaa kuntia toimenpiteissä. Toimenpidesuunnitelman toteutuksen seurannasta vastaa Turun kaupunkiseudun jatkuvan liikennejärjestelmätöön Viisaan liikkumisen alatyöryhmä.

Erilaiset työryhmät, kuten Varsinais-Suomen liikennejärjestelmätöön työryhmä ja alueelliset ja kunnalliset turvallisen liikkumisen työryhmät ovat hyviä paikkoja nostaa kestävä liikkumisen asioita esiin. On tärkeää, että kestävä liikkumisen näkökulmia tuodaan vahvasti esiin erilaisissa työryhmissä. Hankkeen tuoman henkilöresurssin avulla pystyttiin takaamaan Valonian jatkuva osallistuminen merkittäviksi koettuihin työryhmiin. Lisäksi Valonian ja Varsinais-Suomen liiton perustama ja Valonian vetämä Viisaan liikkumisen alatyöryhmän aktiivisuutta pystyttiin hankkeen avulla tukemaan ja kehittämään.

Viisaan liikkumisen alatyöryhmän toimintaa selkeytettiin vuoden 2020 aikana sekä laajennettiin sen kokoonpanoa. Liikennejärjestelmätyön tueksi tarvitaan myös monialaista näkökulmaa liikennesektorin näkemysten ja asiantuntijuuden lisäksi. Tavoitteena oli saada mukaan edustajat kaikista Turun kaupunkiseudun joukkoliikenne Fölin kunnista sekä merkittävistä alueellista toimijoista, joilla on näkemyksiä myös kestävän liikkumisen suhteen. Viisaan liikkumisen työryhmä uudella kokoonpanolla kokoontuu ensimmäisen kerran vuoden 2021 alussa. Myöhemmin tarkastellaan, onko ryhmän kokoonpanoa syytä laajentaa entisestään. Uusi kokoonpano on:

Valonia: Marja Tommola
V-S liitto: Noora Mäki-Arvela
ELY: Piritta Keto
Visit Turku: Päivi Pohjonen
VSSH: Leena Setälä
LiikU: Anu Oittinen
Liikkuva koulu (LiikU): Anu Muurinen
Föli: Saana Lehtinen
Smart and Wise – hankekokonaisuus (Turku): Stella Aaltonen
Turku: Taneli Pärssinen ja Riikka Niemelä
Raisio: Arja Iho (myös Ruskon puolesta)
Kaarina: Anssi Valtonen
Lieto: Aatto Kaskinen

Naantali ei ole vielä ilmoittanut edustajaansa. Kuntien edustajat ovat liikenneasiantuntijoita, esteettömyysasiantuntijoita ja terveysliikunta-asiantuntijoita. Vuonna 2020 viisaan liikkumisen alatyöryhmä kokoontui viisi kertaa. (20.3., 8.6., 18.8., 17.10 ja 1.12.)

Valonia on osallistunut Liikkumisen ohjauksen hankkeen turvin myös liikennejärjestelmätyön työryhmään, jonka kokouksia oli vuoden aikana seitsemän. (3.2., 2.4., 13.5., 5.6., 26.8., 25.9., 24.11.) Lisäksi Valonia on osallistunut turvallisen liikenteen alatyöryhmään (marraskuussa) sekä kuntien omiin turvallisen liikenteen työryhmiin. Ryhmiä on kokoontunut etäpalaverien välityksellä kolme syksyn aikana: Kaarinassa, Paimiossa ja Liedossa. Uuteen kaupunkiin on perusteilla turvallisen liikenteen työryhmä.

Valonia on päässyt osallistumaan myös Lounais-Suomen liikunta ja urheilu – LiikU ry:n työpaikkaliikuntaverkoston etätilaisuuksiin vuoden 2020 aikana. Valonia on ottanut osaa soveltuvien osien Liikkuva koulu -ohjelman etäseminaareihin ja osallistunut mm. VeloFinland etätapahtumaan.

Valonia on pitänyt kestävän liikkumisen koulutusosiot Turun kaupungin sekä Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin ekotukihenkilöille. Molemmat koulutukset järjestettiin etäkoulutuksena marraskuun aikana. Valonia on myös osallistunut Turun kaupungin vetämään Space4people – hankkeen työryhmään. Hankkeessa kehitetään kävelyn olosuhteita Turussa.

TP 2 Viestintäkampanja ja oppimateriaali uusista liikennesäännöistä sekä pyöräilymyönteisyyden lisääminen

Vuonna 2020 tieliikennelaki muuttui ja Valonian tarkoituksena oli osaltaan osallistua lakimuutoksen viestintään. Lakimuutos antoi hyvän mahdollisuuden muistuttaa yleisesti pyöräilijöiden ja jalankulkijoiden oikeuksista ja velvollisuuksista, myös niiltä osin, joissa säännöt eivät muutu. Viestiä välitettiin niin lapsille kuin aikuisille mutta suunnitelmasta hieman poiketuilla tavoilla, sillä Covid-19 pandemia vaikutti toimenpiteiden

toteutukseen sekä myös resursseihin. Alun perin tarkoitus oli suunnitella ja toteuttaa toimenpiteitä vahvasti yhteistyössä Turun polkupyöräilijät – TurPo ry:n kanssa mutta yhteistyö kutistui järjestön resurssien muuttuessa.

Viestintäkampanja pyöräilyn edistämiseen

Tieliikennelakimuutoksiin liittyvät lyhyet animaatiovideot toteutettiin kevään ja kesän aikana yhteistyössä Pyöräliiton kanssa. Ne julkaistiin syksyllä ja videoista toteutettiin sosiaalisen median kampanja pyöräilyviikon aikoihin. Vaikka yhteistyö Turun kanssa ei resurssien vuoksi videoiden tekemiseen taipunut, jakoivat he Valonian tekemiä videoita ja syksyllä TurPo jakoi Valonian lahjoittamia pieniä LED – lamppuja pyöräilijöille.

Covid -19 pandemia muutti paljon suunniteltujen pyöräilytapahtuman – ja tempausten suunnitelmia. Alun perin oli suunnitteilla tapahtuma ja tempauksia toukokuussa pidettävälle pyöräilyviikolle, joka koronatilanteen vuoksi lykkääntyi. Pyöräilyviikon siirryttyä syyskuulle päätettiin pitää tapahtuma viikon paikallisena avajaistapahtumana lauantaina 5.9. ja järjestää pienempiä pyöräretkiä viikon aikana. Pää tapahtuma oli tarkoitus järjestää yhteistyössä Kaarinan kaupungin, Turun polkupyöräilijöiden ja Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kanssa ja sen yhteydessä oli tarkoitus tuoda vahvasti esiin parantuneita pyöräilyolosuhteita Turusta Kaarinaan kulkevalla 110 – tiellä sekä kertoa uusista pyörätieviitoituksista. Kaksi viikkoa ennen tapahtumaa, se päätettiin kuitenkin perua. Tapahtumasta oli jo ohjelma, facebook tapahtuma ja tapahtuman ilme tehty mutta pahentuneen Korona-tilanteen vuoksi koettiin, että olisi edesvastuutonta järjestää perhetapahtuma, jonne tavoitellaan satoja ihmisiä. Julisteita ei kuitenkaan onneksi oltu ehditty laittaa painoon, mediatiedotetta ei ehditty lähettää eikä facebook-mainoskampanja tapahtumasta ehtinyt toteutua. Pyöräretketkin peruuntuivat samalla.

Peruutettu FB-tapahtuma ja juliste:

Vaikka tapahtuma jouduttiin perumaan, oli järjestelyistä kuitenkin jotain hyötyä. Tapahtuma-paikkana olisi toiminut Kaarinan ja Turun rajalla, Kaarinan puolella sijaitseva Piispanristin Prisman piha. Pihalle saatiin Pop Up Fölläri-piste (kaupunkipyöräpiste), joka oli lopulta paikalla 2.9. – 2.12. Kaarina ei ole liittynyt kaupunkipyörä-hankintasopimukseen mutta tällaisissa kuntien rajoilla olevissa paikoissa, yhteistyötä voitaisiin kenties tehdä jatkossakin.

Kestävää menoa! Viisasta liikkumista luokassa ja ulkoilmassa – ympäristökasvatusmateriaali

Koululaiset ovat tärkeä kohderyhmä kestäviin kulkutapoihin kannustamisessa ja liikenneturvallisuuden edistämässä. Hankkeessa alakouluikäisille lapsille suunniteltiin kestävään liikkumiseen pohjautuva Kestävää menoa! Viisasta liikkumista luokassa ja ulkoilmassa -tehtäväpaketti. Alkuperäisten hankesuunnitelmien mukaan Valonian tarkoituksena oli tehdä yksinkertainen, viisaan liikkumisen opetusmateriaali, mutta tapahtuman peruuntumisesta jääneet resurssit saatiin hyödynnettyä kattavamman oppimateriaalipaketin tekoon. Syntyi myös oiva mahdollisuus tehdä yhteistyötä PaikkaOppi.fi – palvelun kanssa. PaikkaOppi.fi on kouluille maksuton verkkopohjainen oppimisympäristö. Se sisältää työkaluja paikkatietotaitojen perusteiden hallintaan. Opettajat voivat myös syöttää itse keksimiään tehtäviä PaikkaOppi.fi -palveluun ja alusta toimii näin ollen hyvänä työkaluna opettajille paikkaopin hyödyntämiseen opetuksessa. Materiaalipaketti valmistui marraskuun aikana.

Oppimateriaali on tarkoitettu alakoululaisille, etenkin luokka-asteille 3–6. Se soveltuu ainakin ympäristöopin, yhteiskuntaopin, kuvataiteen ja liikunnan oppitunneille ja on suunniteltu perusopetuksen opetussuunnitelman pohjalta. Oppimateriaalipaketti on koottu Valonian nettisivuille: valonia.fi/kestavaamenoa/

Kokonaisuus sisältää neljä teemaa ja opettajan ohjeistuksen:

- [Mitä tarkoittaa kestävä liikkuminen?](#) Alustus aiheeseen verkkotehtävien avulla
- [Reitit kartalle!](#) Paikkatietoon ja karttaohjelmaan perehtyminen luokassa, PaikkaOppi - alustalla
- [Ulos ja liikkeelle!](#) Ulkona oppimista ja havainnointia, tulostettavat tehtävälaput ja PaikkaOppi - alusta
- [Tulevaisuuden liikkujat](#) Luova tehtävä oppitunnilla tai taideprojektina

Mappa.fi – opetusmateriaalipankin kautta materiaali tarjotaan valtakunnalliseen käyttöön. Materiaalista on suunniteltu some mainos kampanja keväälle. Kanavina toimivat Valonian Facebook- sekä Instagram – tilit. Kohdennus tehdään opetus- ja kasvatusalan ihmisille. Kampanjassa tehdään neljä tai viisi eri nostoa, pohjana käytetään oppimateriaalin teemoja. Kampanjassa hyödynnetään oppimateriaalin visuaalista ilmettä ja mahdollisuuksien mukaan myös kuvattua videomateriaalia. KarttaOppi yhteistyön myötä, myös heidän some-kanavissaa levitetään oppimateriaalia. Levitystä tehdään myös muita Valonian hankkeita hyödyntäen vuoden 2021 aikana. Lisäksi oppimateriaalista julkaistaan kevään Opettaja-lehdessä mainos.

Luonnos lehtimainoksesta:

KESTÄVÄÄ MENOA!
Oppimateriaali liikenteestä ja liikkumisesta
vuosiluokille 3–6

Mitä vaikutuksia liikkumisellamme on meihin itseemme sekä ympäristöön? Ota haltuun maksuton oppimateriaalipaketti: valonia.fi/kestavaamenoa

SISÄLTÖ

Mitä tarkoittaa kestävä liikkuminen?
-verkkotehtävät
Reitit kartalle!
Paikkatietoon ja karttaohjelmaan perehtyminen
Ulos ja liikkeelle!
Ulkona oppimista karttatehtävän pohjalta
Tulevaisuuden liikkujat
Luova tehtävä oppitunnilla tai taideprojektina
Ohjeita opelle
sekä tulostettavat tehtävämonistheet

VALONIA **Kulje viisaasti** **TRAFICOM**
Liikenne- ja viestiviranomainen
Transport- och kommunikationsverket

OPPIMATERIAALIN KOKEILU

Kaksi opettajaa Paattisten koulusta, Turusta, lupautuivat mukaan kokeilemaan oppimateriaalia. Alkuperäisen suunnitelman mukaan kokeilun piti tapahtua joulukuun aikana, mutta Covid-pandemian takia koulussa siirryttiin etäopiskeluun joulukuussa, joten kokeilu viivästyi ja suoritettiin loppuun tammikuussa. Kokeilun aikana käytiin muutama keskustelu ja tammikuun lopussa kerättiin palautetta opettajilta yhteisen keskustelun muodossa.

Kaiken kaikkiaan kokeilu onnistui hyvin. Opettajille haastavinta oli lyhyellä aikavälillä ison kokonaisuuden soveltaminen opetukseen ja muusta opetuksesta karsiminen. Saimme kuitenkin hyvää palautetta siitä, että tehtäväkokonaisuus on opetussuunnitelman mukainen ja suunnittelemalla ajoissa, kokonaisuuden saa hyvin sovitettua opetukseen. Opettajien kannalta olisi kuitenkin hyvä, jos tehtävät toimitaisivat myös itsenäisinä osina. Tämä vähentäisi suunnittelun tarvetta ja madaltaisi kynnystä oppimateriaalin kokeiluun osana muuta opetusta. Pienillä muutoksilla ohjeistukseen, tehtävät toimivat hyvin myös itsenäisesti ja voimme painottaa tätä sosiaalisen median mainoskampanjan aikana. Lisäksi haastetta kokeilun aikana toi tekniset ongelmat, sekä Valonian nettisivuihin, että PaikkaOppi-palveluun liittyen. Osan näistä saimme ratkaistua jo kokeilun aikana ja parantamalla ohjeistuksia pyrimme edelleen helpottamaan PaikkaOppi-palvelun käyttöä. Saimme myös opettajilta hyviä ehdotuksia ja vinkkejä ohjeistusten parantamiseen ja selkeyttämiseen niin, että ne tukevat opettajan työtä entistä paremmin.

Oppilailta saimme myös hyvää palautetta. He pitivät siitä, kun saivat erilaista tekemistä ja kehuivat erityisesti tehtävien vaihtelevuutta. Piirustustehtävät ilahduttivat myös ja tehtäväkokonaisuus herätti paljon hyvää keskustelua liikkumisesta ja liikenteen vaaroista sekä haitoista.

TP 3 Seudullisen liikenneportaalin toteutuksen edesauttaminen

Maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimus (MAL) perustuu Turun kaupunkiseudun 13 kunnan ja valtion yhteiseen tahtotilaan seudun kehittämisestä. Liikenneportaali on Turun kaupunkiseudun MAL sopimuksen toimenpide, joka toteutetaan Turun vetovastuulla. Kunnat kehittävät Turun vetovastuulla liikenteen reaaliaikaisen liikenne- ja liikkumisalustan, joka sisältää erilaisia toiminnallisuuksia mm. onnettomuuksista, tietöistä, ruuhkista ja pyöräilyn talvikunnossapidotiedoista. Alusta pyritään laajentamaan seudulliseksi.

LIO-hankkeessa Valonia ja Varsinais-Suomen liitto selvittivät yhdessä paikkatietoon ja avoimeen dataan erikoistuneen Lounaistiedon kanssa kuntien valmiuksia osallistua liikkumisportaalin toteuttamiseen. Käytännössä kartoitettiin Turun kaupunkiseudun joukkoliikenne Föliin kuuluvien kuntien tietolähteiden rajapintatilanne, jolla edesautettiin seudullisen liikkumisportaalin valmistelua.

Keväällä toteutettiin kunnille sähköinen kysely. Kyselyn lisäksi oli tarkoitus jalkautua kuntiin, mutta kuntakierosten sijaan järjestettiin koronan aiheuttamasta poikkeusolosta johtuen kunnille yhteinen etätyöpaja. Etätyöpajaan osallistui 4 kuntaa ja muutamia avainhenkilöitä Turun kaupungilta. Työpajassa saatiin paljon keskustelua aikaan, mutta kuntien jo avatut sekä potentiaaliset liikennedatat jäivät hieman epäselviksi. Etätyöpajan jälkeen kunnille lähetettiin esitännyt Excel-taulukkopohja, jossa kartoitettiin vielä tarkemmin kunnissa kerättäviä liikennedatoja. Vain kaksi kuntaa täytti Excel taulukon (Lieto ja Raisio).

Tämän lisäksi järjestettiin kuntahaastatteluita, joissa käytiin läpi kuntien excel-taulukoita ja keskusteltiin kuntien liikennedatoista tarkemmin. Kolme kuntaa osallistui näihin kuntakohtaisiin haastatteluihin (Naantali, Lieto ja Raisio). Lopputuotoksena tuotettiin Excel-kooste, josta selviää minkälaisia dataa kunnissa ja sen ali-hankkijoilla kerätään ja ovatko ne jo avattu avoimeksi dataksi.

Turun liikenneportaalin toteutus viivästyi, mikä vaikutti myös Lounaistiedon toimenpiteiden etenemiseen. Tarkoituksena oli avata tietoja dataportaaliin ensin esimerkinomaisesti, kunnes portaali valmistuu. Lounaistiedon asiantuntijat olivat varautuneet auttamaan kuntia datan avaamisessa joulukuussa 2020, mutta kiinnostuksesta ja hyvästä yhteistyöstä huolimatta kunnista ei saatu aineistoja avattavaksi.

Hankkeen aikana nousi esiin, että kunnat eivät resurssien puuttuessa ole avanneet dataa niin paljon kuin olisi ollut mahdollista. Hankkeen aikana piti tehdä myös paljon perustelutyötä tiedon avaamisen hyödyistä ja joistakin kunnista oli haastava saada asiantuntijoita osallistumaan. Aihe koettiin ehkä hankalaksi ja datan avaamisen hyötyjä ei vielä tunnettu.

Vaikuttavuus ja mittarit

Vaikuttavuuden suhteen hanke on toteutunut lähes suunnitellusti. Tavoitimme viestinnän avulla laajasti kuntalaisia eri ikäryhmistä: somekampanja tehtiin etenkin nuoria aikuisia ajatellen, mutta on äänen ja tekstin vuoksi saavutettava myös mm. ikääntyneille sosiaalisen median käyttäjille. Perhetapahtumassa ja sen markkinoinnissa tavoitettiin laajasti alueen asukkaita, vaikka tapahtuma viime metreillä jouduttiin valittavasti perumaan. Oppimateriaali on suunnattu alakouluikäisille ja toteutetun kokeilun, keväällä järjestettävän somekampanjan myötä ja Opettajalehdessä olevan mainoksen avulla tavoitamme opettajia ja kouluja muualtakin kuin Varsinais-Suomesta. Liikkumisen ohjauksen toimenpidesuunnitelma saadaan hyväksyttäväksi maakuntahallitukseen ja se saa sitä kautta vielä suuremman painoarvon maakunnan liikkumisratkaisujen eteenpäin viemisessä. Hankesuunnitelmassa lueteltuja numeerisia mittareita olivat:

- Julkaistut artikkelit, blogitekstit ja muut kirjoitukset
- Painetun median osumat mediaseurantatyökalun avulla
- Some-seuranta
- Google Analytics -seuranta (valonia.fi, kulje.fi)
- Järjestetyt tapahtumat ja niiden osallistujat
- Saatu palaute
- Liikkumisen ohjauksen toimenpidesuunnitelmaan osallistettavien määrä
- Viisaan liikkumisen alatyöryhmän kokousten määrä
- Työryhmien määrä, johon Valonia on osallistunut
- Tuotettu ja päivitetty opetusmateriaali, palaute opettajilta ja oppilailta
- Kampanjan tavoitavuus: jakomateriaalit, näkyvyys, palaute
-

Viestinnän mittarit ovat tarkemmin eriteltynä alla. Työryhmät, opettajilta saatu palaute ja Liikkumisen ohjauksen toimenpidesuunnitelmaan osallistettavien määrä tulee ilmi työpakettien toimenpiteiden kuvauksesta.

Viestinnän toteutuminen ja seuranta

Kestävästä liikkumistavoista viestiminen on olennainen osa Valonian jatkuvaa viestintätyötä. Pyrimme tarjoamaan kohderyhmälähtöistä viestintää sekä kuntien työkaluksi sekä välitettäväksi eteenpäin, mutta myös suoraan kuntalaisille mm. kohdennettujen somekampanjoiden kautta. Kohderyhmäajattelu on työssämme olennainen lähtökohta.

Vakiintuneita viestintäkanaviamme ovat:

- sosiaalinen media (Facebook, Twitter, Instagram)
- valonia.fi -verkkosivut, jonne luodaan uutisia, tapahtumia ja materiaalikokonaisuuksia
- Valonian uutiskirje (6 krt / vuosi)
- Viikottaiset ekovinkit maakunnan paikallislehdissä
- Blogikirjoitukset mm. Varsinais-Suomen liiton blogissa

Lisäksi Varsinais-Suomen liitto perusti CIVITAS ECCENTRIC -hankkeen avulla Kulje.fi -sivuston, jossa tarkoituksena on ollut jakaa tietoa Turun seudun liikenteen tilasta. Vuoden 2020 aikana todettiin sivuston tarvitsevan uudelleenfokusointia ja -järjestelyä, johon toistaiseksi ei ollut tarpeeksi resursseja. Elokuun 2020 aikana siviileille kuitenkin oli mahdollista hankkeessa olleen harjoittelijan turvin tehdä pienimuotoista uudelleen järjestelyä. Kehittämistä jatketaan edelleen. Covid 19 -tilanteen myötä suunniteltu perhetapahtuma Pyöräilyviiholla harmiksemme peruuntui.

Valonia.fi -nettisivuilla julkaistut artikkelit, materiaalit ja muut kirjoitukset:

Pvm.	Sivu / otsikko	Google Analytics valon- nia.fi 1.3.2020– 31.12.2020	
		Osumat	Keskimääräinen aika / käynti
	Hankesivu : Liikkumisen ohjaus Varsinais-Suomessa	97	0:02:03
23.3.2020	Haussa viestinnän harjoittelija kestävän liikkumisen tii- miin	412	0:04:28
25.3.2020	Ekovinkki: Huolla pyöräsi kevätkuntoon	18	0:02:14
4.6.2020	Ekovinkki: Tavarapyörä on päästötön kakkosauton kor- vaaja	9	0:00:32
5.6.2020	Uusi tieliikennelaji sujuvoittaa pyöräilyä	346	0:07:14
11.6.2020	Kaksi uutta harjoittelijaa vahvistamaan paikkatieto- ja viestintätyötä	83	0:02:42
9.9.2020	Ekovinkki: Pyöräilijänkin tulee ottaa uusi tieliikennelaki haltuun	16	0:01:14
30.9.2020	Turvallista liikkumista syysämärässä	14	0:00:32
28.10.2020	Useita rahoitushakuja auki ympäristö- ja ilmastotyöhön	106	0:04:26
30.11.2020	Kestävää menoa: viisasta liikkumista luokassa ja ulkoil- massa	277	0:04:04
21.12.2020	Kestävän liikkumisen ratkaisupaletti kunnille ja työnanta- jille	37	0:03:09
22.12.2020	Sähköpyörän selkään romutuspalkkiolla tai verovapaalla työsuhdepyöräedulla	30	0:01:46
	Yhteensä	1445	

Kulje.fi -sivuilla julkaistiin viisi kestävää liikkumista käsittelevää ajankohtaisuutista:

27.4.2020 [Asukkaat kaipaavat lisää mahdollisuuksia vaikuttaa oman alueensa liikenteen ratkaisuihin](#)

22.6.2020 [Uudenmaantien kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen laatukäytävä valmis osuudella Eteläkaari-Piikkiö](#)

13.8.2020 [Viitoitusta ja opastusta uusitaan Turun kaupunkiseudun pyöräilyreiteillä](#)

7.9.2020 [Uudenmaantielle rakennetaan pyöräilyn laatukäytävää](#)

7.12.2020 [Turun seudun liikennejärjestelmäsuunnitelma päivitetty](#)

Mediaosumataulukko

Päivämäärä	Media	Otsikko
10.1.2020	Uudenkaupungin Sanomat	Koulumatkapyöräily on arjen fiksu valinta
02/2020	Ympäristö ja Terveys	Kestävän liikkumisen lisäämisestä kansanterveydellistä hyötyä
30.3.2020	Loimaan Lehti	Huolla polkupyöräsi kevätkuntoon
2.4.2020	Turun Tienoo	Huolla polkupyöräsi kevätkuntoon
2.4.2020	Paikallislehti Somero	Huolla polkupyöräsi kevätkuntoon
20.4.2020	Uudenkaupungin Sanomat	Huolla polkupyöräsi kevätkuntoon
22.4.2020	Åbo Underrättelser	Snart räknas cyklisterna i Piispanristi
27.4.2020	Turun Sanomat (digi)	Kysely: Turun seudun asukkaat kaipaavat lisää vaikuttamismahdollisuuksia liikenneasioissa
27.4.2020	Aamuset kaupunkimedia (digi)	Turun seudun asukkaat kaipaavat lisää vaikuttamismahdollisuuksia liikenneasioissa
30.4.2020	Rannikkoseutu	Liikenneasioihin halutaan vaikuttaa yhä enemmän
21.5.2020	Auranmaan Viikkolehti	Huolla polkupyöräsi kevätkuntoon
5.6.2020	Loimaan lehti	Tavarapyörä on päästötön kakkosauton korvaaja
11.6.2020	Turun Tienoo	Tavarapyörä on päästötön kakkosauton korvaaja
6.7.2020	Auranmaan viikkolehti	Tavarapyörä on päästötön kakkosauton korvaaja
13.7.2020	Uudenkaupungin Sanomat	Tavarapyörä on päästötön kakkosauton korvaaja
24.9.2020	Auranmaan Viikkolehti	Pyöräilijänkin tulee ottaa uusi tieliikennelaki haltuun
2.10.2020	Loimaan lehti	Turvallista liikkumista syyskämärässä
8.10.2020	Turun Tienoo	Turvallista liikkumista syyskämärässä
14.10.2020	Uudenkaupungin sanomat	Turvallista liikkumista iltaikämärässä
26.10.2020	Paikallislehti Somero	Turvallista liikkumista iltaikämärässä
5.10.2020	Kunnallislehti Paimio-Sauvo-Kaarina	Useita rahoitushakuja auki ympäristö- ja ilmastotyöhön
30.12.2020	Loimaan lehti	Rahallista tukea saatavilla sähköpyörän hankintaan

Pyöräilyviikon somekampanja

Tieliikennelakiin liittyen Valonian viestinnässä tehtiin kolme tietoiskuvi-
deota, joita jaettiin lähinnä Facebookin, Instagramin ja Twitterin kautta.

1. [Pyöräilijän paikka tiellä](#)
2. [Varusteet ja kyyditseminen](#)
3. [Väistämissäännöt](#)

Videoita levitettiin somekampanjan avulla Instagramissa ja Faceboo-
kissa. Kohdennus tehtiin varsinaissuomalaisille aikuisille. Kampanjan
kolme mainosta olivat aktiivisina Pyöräilyviikon ajan 5.–13.9.2020.

Kampanjan tulostyyppinä oli ”ThruPlay”, eli tavoitteena oli saada ihmi-
siä katsomaan videoita, ei niinkään klikkaamaan linkkiä. Linkin takana oli
[artikkeli](#) ja lisätietoa uudesta tieliikennelaista.

Kampanja oli onnistunut ja näyttökertoja tuli videoille kaikkiaan yli
43 000.

Pyöräilyviikon kampanja

Mainosjoukko aktiivinen 5.-13.9.2020

Mainoksen nimi	Tuloksen tyyppi	Tulokset	Kattavuus	Näyttökerrat	Tuloskohtainen hinta	Käytetty summa (EUR)	3 sek videon toistot	Linkin klikkaukset
Pyöräviikko 3	ThruPlay	10147	8618	17652	0,01	97,52	12182	61
Pyöräviikko 2	ThruPlay	11030	2964	12439	0,01	95,06	11575	35
Pyöräviikko 1	ThruPlay	12203	2806	12972	0,01	107,42	12559	36
Yhteensä		33380	14388	43063	0,01	300,00	36316	132

Aihe muutoin esillä sosiaalisessa mediassa

Kampanjan ohella sosiaalisessa mediassa pidettiin kestävän liikkumisen ja liikkumisen ohjauksen teemoja esillä tasaisesti.

Päivämäärä	Sisältö	Tavoittavuus
TWITTER		
23.2.	Haussa #viestintä 'harjoittelija (palkallinen) kestävän liikkumisen tiimiimme! Tarjolla 4kk pesti mm. #tapahtumatuotanto parissa. Etsimme hyvää tekstin-tuottajaa ja ketterää viestijää mm. #pyöräily 'n edistämistoimiin. Haku auki 8.4. saakka. #rekry https://www.valonia.fi/uutinen/haussa-viestinnan-harjoittelija-kestavan-liikkumisen-tiimiin/ ...	1194
27.3.	Nyt on hyvä hetki laittaa oma #polkupyörä huoltopiste pystyyn ja fillari ke-vätkuntoon. Öljyäminen ja putsaus sujuu monelta ilman ulkopuolista apua, mutta tarvittaessa kannattaa asioida ammattilaisella – huolto sujuu myös il-man lähikontaktia. #Ekovinkki https://www.valonia.fi/materiaali/huolla-pol-kupyorasi-kevatkuntoon/ ...	758
6.4.	Etsimme palkallista #viestintä 'harjoittelijaa kestävän liikkumisen tiimiin! Haku auki vielä 8.4. saakka. Toimenkuva muokataan osaamisen ja kiinnostuk-sen mukaan, joten muista kertoa myös harrastuneisuudestasi! #pyöräily #kuljeviisaasti #rekry https://www.valonia.fi/uutinen/haussa-viestinnan-har-joittelija-kestavan-liikkumisen-tiimiin/ ...	668
24.4.	Kesäkuussa #tieliikennelaki tuo muutoksia myös pyöräilijälle. Katso @pyora-liitto koosteartikkeli ja ota uudet säännöt haltuun hyvissä ajoin. https://py-oraliitto.fi/pyorailysta/pyorailijan-liikennesaannot ...	484
11.6.	#Tavarapyörä voisi korvata monessa perheessä vähintäänkin kakkosauton, etenkin sähköavusteisissa fillarissa kyydissä kulkevat niin lapset kuin ostok-setkin. Katso tämän kevään #taakkapyörä kokeilijoidemme kokemuksia: http://valonia.fi/bongaaboksi #Ekovinkki https://www.valonia.fi/materi-aali/tavarapyora-on-paastoton-kakkosauton-korvaaja/ ...	438
2.7.	Uuden #tieliikennelaki2020 tärkeimmät uudistukset pyöräilijän näkökul-masta: 1) Pyöräteitä kehitetään pyöräilijän ehdoilla 2) Väistämisvelvollisuu-det muuttuvat 3) Muistathan takavalon! https://www.valonia.fi/uuti-nen/uusi-tieliikennelaki-sujuvoittaa-pyorailya/ ...	545
22.7.	Nyt on matala kynnyys testata sähköfillaria Turussa Föli-kortilla! Hyppää satu-laan, jos bongaat fölläriasemalla vaaleansinisen eFöllärin ja testaa, miten su-juvasti vaikkapa Kaskenmäkeä pinkaisee ylös sähköavusteisesti. #CIVI-TAS_ECCENTRIC #sähköpyörä #pyöräily #kuljeviisaasti https://twit-ter.com/Folinliikenne/status/1285807787331780614 ...	560
5.8.	Huomenna käynnistyy kunnille suunnattu #Kävely ja #pyöräily nosteessa -webinaarisarja! Mukana paljon asiaa, kuten kuntalaisia puhuttelevat toteu-tukset, infrahankkeet, syksyn kampanjat. Mukana mm. @TraficomFinland @pyoraliitto @MotivaOy @Liikenneturva https://www.kunta.tv/tallen-teet/kavely-ja-pyoraily-nosteessa-webinaarisarja/ ...	51401
20.8.	Salossa kehitetään liikkumisen palveluita, kyselyt auki myös nuorille sekä ju-niorien vanhemmille! #kuljeviisaasti #joukkoliikenne #palveluliikenne #yh-teiskäyttö https://twitter.com/Salonkaupunki/sta-tus/1296375429872463872 ...	438
7.9.	Hyvää #Pyöräilyviikko 'a! Joko tunnet uudet liikennemerkit? Lähtökohaisesti pyöräkaistat ovat jatkossa yksisuuntaisia ja niiden paikka kerrotaan uusilla lii-kennemerkeillä. Myös #pyöräkatu sai oman merkkinsä. #tieliikennelaki	1461

	@kuljeviisaasti @TraficomFinland #pyöräily @pyoraliitto pic.twitter.com/Hr6lu1hp6l	
8.9.	Tällä viikolla vietetään myös #liikenneturvallisuusviikko 'a teemalla "Näe ja näy!". Tietoa tarjolla mm. #opettajat ja #kasvattajat ! Puhelimet reppuun ja tarkkana liikenteessä. #Heijastin #takavallo #tarkkaavaisuus #ennakointi @Liikenneturva @kuljeviisaasti https://www.liikenneturva.fi/fi/opettajille/2020-liikenneturvallisuusviikko ...	859
17.9.	Hyvää Euroopan liikkujan viikkoa! Tämän vuoden teemana on Vähäpäästöistä liikkumista kaikille. Huomiota halutaan keskittää kaupunkien #hiilineutraali 'ustavoitteisiin sekä nollapäästöisen liikenteen saavutettavuuteen. #MobilityWeek #liikkujanviikko https://www.youtube.com/watch?v=CIH5jk4hGwU ...	809
21.9.	Huomenna 22.9. on Euroopan liikkujan viikon huipentuma, auton vapaa-päivä! Valitse alle kestävä kulkumuoto ja osallistu somessa #autonvapaa-päivä -tunnuksella! #europeanmobilityweek https://twitter.com/kuljeviisaasti/status/1306861338162081794 ...	496
1.10.	Maakunnassa tapahtuu nyt paljon #liikenne 'teemassa, mikä näkyy meidänkin työssämme vahvasti. Koska mukana on lukuisia yhteistyötahoja, koimme tarpeelliseksi hieman valottaa suurta kokonaisuutta ja rooliamme siinä. @VSLiitto @kuljeviisaasti @hiilineutraali https://www.valonia.fi/uutinen/valoniassa-aktiivinen-rooli-maakunnan-liikenteen-ja-liikkumisen-kehittamisessa/ ...	718
3.11.	Kokosimme yhteen avoinna olevia rahoitushakuja, teemoina mm. #ilmasto-työ #vesiensuojelu #rakentaminen #virkistys #energia ja #jätevedet . Jos mielessäsi on hankeidea #Varsinaissuomi alueella, pyydä meiltä rohkeasti apua! Moni haku umpeutuu kuun lopussa. https://www.valonia.fi/uutinen/useita-rahoitushakuja-auki-ymparisto-ja-ilmastotyohon/ ...	1218
22.12.	Miten kunta tai työnantaja voi toimia liikenteen päästöjen vähentämiseksi? Kokosimme ratkaisuja ja työkalun, jonka avulla voit etsiä sopivia keinoja esim. #kävely #pyöräily #joukkoliikenne edistämiseksi. @kuljeviisaasti https://www.valonia.fi/materiaali/kestavan-liikkumisen-ratkaisupaletti/ ...	280
YHT		62327
FACEBOOK		
23.3.	Harjoittelijahaku-nosto	1646
1.6.	Tieliikennelaki-info	413
25.6.	Harjoittelijaesittely	478
2.7.	Pyöräilijän tieliikennelakiuudistukset	292
30.7.	Pyöräilyviikon tapahtuma -ennakkomainostus	295
3.8.	LVM uutinen kävelyn ja pyöräilyn olosuhteiden parantamisesta	271
2.9.	Pyöräilyviikko	233
8.9.	Pyöräilyviikko (videot)	481
9.9.	Pyöräilyviikko (föllärit)	2093
21.9.	Auton vapaapäivä	624
3.11.	Aktiiviset rahoitushaut	296
29.12.	Ratkaisupalettinosto	335
YHT		7457

Valonia toimii osana Varsinais-Suomen liittoa

VARSINAIS-SUOMEN LIITTO
EGENTLIGA FINLANDS FÖRBUND
REGIONAL COUNCIL OF SOUTHWEST FINLAND